

ABELLÓ I SOLER, MONTSERRAT (Tarragona, 1918 - Barcelona, 2014). Poeta. L'exili marcà en gran part la seva infantesa i joventut: entre 1939 i 1960 treballà com a administrativa a Anglaterra i com a professora d'anglès a Xile. De retorn a Barcelona, publicà *Vida diària* (1963), el seu primer llibre de poemes, i continuà la labor docent fins a la jubilació, moment a partir del qual es lliurà plenament a la traducció i a la creació poètica. Recollí l'obra poètica en el volum *Al cor de les paraules* (2002). El contacte amb la literatura anglosaxona i, sobretot, amb les poetes ha deixat fortes empremtes en l'obra pròpia. Fruit d'aquesta proximitat, començà a traduir-les i a promoure'n la publicació en català. Així sorgiren les traduccions d'*Arbres d'hivern* (1983), *Tres dones* (1993) i *Ariel* (1994) de Sylvia Plath (aquesta última conjuntament amb Mireia Mur), *Atlas d'un món difícil* (1994) d'Adrienne Rich i l'antologia bilingüe *Cares a la finestra* (1993), que recull composicions de vint poetes de parla anglesa del segle xx, entre les quals destaquen Stevie Smith, May Sarton, Anne Sexton, Adrienne Rich, Margaret Atwood, Anne Stevenson, Susan Griffin, Alice Walker o Sylvia Plath, amb qui comparteix una afinitat discursiva fonda. De Plath, el 2006, en presentà l'àmplia mostra *Sóc vertical: tots els poemes escrits entre el 1960 i el 1963*, anys de màxima plenitud literària. A més d'*Arbres d'hivern* i *Travessant l'aigua*, hi incorporà l'edició restituïda d'*Ariel*, versió completa de l'autora editada per la seva filla Frieda Huges, quaranta anys després de la primera versió publicada per l'exmarit, Ted Hughes, l'any 1965. Tant Plath com Abelló conreen les expressions nues, les imatges lapidàries despullades d'aparent brillantor. *Sóc vertical* va merèixer el premi Cavall Verd-Rafael Jaume de traducció poètica de l'any 2007. A més d'introduir la poesia anglosaxona escrita per dones, també ha contribuït a la difusió de la poesia catalana per mitjà d'autotraduccions i de traduccions a l'anglès de Maria Àngels Anglada¹, Salvador Espriu¹, Maria-Mercè Marçal i Olga Xirinacs, entre d'altres. Així mateix, Abelló ha traduït obres de Richard Bach, Agatha Christie, E. M. Foster, Iris Murdoch (a part de *Sota la xarxa*, es conserva inèdit el trasllat de la novel·la *La mar, la mar...*), Charlotte Perkins Gilman, Dylan Thomas i la barcelonina d'origen australià, Gloria Montero. En la seva vida i en la seva obra conflueixen dues constants indestruïbles: la poesia és traducció; la traducció, poesia. [Pilar Godayol]

CHRISTIE, Agatha. *Sang a la piscina*. Barcelona: Molino, 1965.

CHRISTIE, Agatha. *Un gat al colomar*. Barcelona: Molino, 1965.

MURDOCH, Iris. *Sota la xarxa*. Barcelona: Proa, 1965.

GILMAN, Charlotte Perkins. *El paper de paret groc*. Barcelona: La Sal, 1982.
BACH, Richard. *Il·lusions*. Barcelona: Javier Vergara, 1977.
BOGIN, Magda. *Les trobairitz. Poetes occitanes del segle XII*. Barcelona: La Sal, 1983, p. 7-106.
PLATH, Sylvia. *Arbres d'hivern*. Barcelona: Edicions del Mall, 1985.
FORSTER, E. M.. *Maurice*. Barcelona: Columna, 1986.
FORSTER, E. M.. *El viatge més llarg*. Barcelona: Columna, 1987.
ABELLÓ, Montserrat. *Polifonia en dotze veus*. Palma: Caixa de Balears "Sa Nostra" / UB, 1993.
PLATH, Sylvia. *Tres dones*. Barcelona: Columna, 1993.
ABELLÓ, Montserrat. *Cares a la finestra. 20 dones poetes de parla anglesa del segle XX*. Sabadell: AUSA, 1993.
PLATH, Sylvia. *Ariel*. Barcelona: Columna, 1994. [Amb Mireia Mur]
RICH, Adrienne. *Atlas d'un món difícil*. València: Edicions de la Guerra, 1994.
THOMAS, Dylan. *Poemes*. Barcelona: Cafè Central, 1995.
MONTERO, Gloria. *Totes aquelles guerres*. Barcelona: Meteora, 2000.
PLATH, Sylvia. *Sóc vertical. Obra poètica 1960-1963*. Barcelona: Proa, 2006.

CARNÉ, M. Elena "Montserrat Abelló, passió per traduir". *Quaderns. Revista de Traducció* 14 (2007), p. 183-196.
"Montserrat Abelló, mà de traductora". *Quaderns. Revista de Traducció* 16 (2009), p. 89-103.
TORRENTS, Ricard "La poeta traductora Montserrat Abelló". *Quaderns. Revista de Traducció* 13 (2006), p. 95-103.